

РЕШЕНИЕ

№ 50

гр. Гълъбово, 29.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ГЪЛЪБОВО в публично заседание на двадесет и втори юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: **ТОДОР АСЕНОВ**

при участието на секретаря **Таня Д. Арнаудова**
като разгледа докладваното от **ТОДОР АСЕНОВ** Гражданско дело №
20215550100170 по описа за 2021 година

Гълъбовския Районен съд, като взе предвид твърденията и възраженията в страните, в съвкупност с доказателствата по делото, прие следното:

Всеки от ищите по делото е предявил иск с правна квалификация по чл.432, ал.1 от КЗ, вр. чл.45 ЗЗД, вр. чл.52 от ЗЗД и чл.429, ал.3 от КЗ, вр. чл.86, ал.1 от ЗЗД за осъждане на ответника да му заплати обезщетение от 15000 лв за претърпени неимуществени вреди вследствие смъртта на внука на ищите *****, починал на 31.12.2016г., в резултат на пътно-транспортно произшествие (ПТП), настъпило на 31.12.2016г., ведно със законната лихва върху тези суми, считано от 14.02.2016г., до окончателното им изплащане.

В тази връзка, в ИМ се твърди, че на 31.12.2016г., около 13:20 часа, на път I П-554, в землището на гр.Симеоновград, при управление на МПС - л.а. „Фиат Стило“, с рег. № *****, водачът *****, с ЕГН:***** причинил по непредпазливост смъртта на *****, с ЕГН: *****, б.ж. на гр. Стара Загора - внук на ищите Н. К. И. и Д. Д. И..

В срок е постъпил отговор от ответното дружество в който предявените иски се оспорват по основание и размер. Твърди се наличие на съпричиняване от страна на пострадалия ***** на вредоносния резултат, изразяващ се в непоставянето на предпазен колан.

Пасивната легитимация на ответника „Застрахователно дружество Евроинс“ АД по предявените иски е обусловена от твърдението на ищите, че към датата на ПТП, за посоченото по-горе МПС, управлявано от виновния водач *****, имало сключена застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите в ответника „Застрахователно дружество Евроинс“ АД по застрахователна полица № BG/07/116003147146, валидна от 13.12.2016г. до 12.12.2017г. /прекратена на 27.03.2017 година/.

Във връзка с така изложената фактология, следва да се посочи, че относно факта на сключването на застрахователна полица № BG/07/116003147146, сключена на 13.12.2016г., валидна до 12.12.2017г. /прекратена на 27.03.2017 година/, относно периода ѝ на валидност, вкл. действието ѝ към датата на ПТП, както и че със същата е застрахована гражданската отговорност на водача на л.а. „Фиат Стило“, с рег. № *****, *****, с ЕГН:*****. Следователно, приложими в конкретния спор се явяват нормите на действащия КЗ.

Съгласно чл.432 , ал.1 КЗ, „Увреденият, спрямо който застрахованият е отговорен,

има право да иска обезщетението пряко от застрахователя.“ По делото няма спор, а и се установява от представените доказателства, че ищите Н. К. И. и Д. Д. И. са съответно баба и дядо на *****, с ЕГН: *****, б.ж. на гр. Стара Загора, както и че последният е починал на 31.12.2020г. при ПТП, причинено виновно от водача на л.а. „Фиат Сило“, с рег. № *****, с ЕГН:*****.

Съгласно чл.300 ГПК, „Влязлата в сила присъда на наказателния съд е задължителна за гражданския съд, който разглежда гражданските последици от деянието, относно това, дали е извършено деянието, неговата протИ.правност и виновността на дееца“. Видно от представената по делото, във връзка с настъпилото ПТП е било образувано досъдебно производство, въз основа на което срещу виновния водач е бил внесен обвинителен акт в съда, по който е образувано НОХД № 674/2019г. по описа на ОС - Хасково, завършило с Присъда №16 от 19.06.2020г., с която съдът е признал подсъдимия ***** за виновен в това, че на 31.12.2016г., на път III-554, км. 55+600, в землището на гр.Симеоновград, при управление на МПС - л.а. „Фиат Сило“, с рег. № *****, водачът *****, с ЕГН:***** е нарушил правилата по ЗДвП, с което е причинил по непредпазлИ.ст смъртта на повече от едно лице - ***** и Красимир Петров Колев, поради което и на основание чл.343, ал.3, б. „Б“, предл.1, вр. ал.1, вр. чл.342, ал.1 и чл. 54 вр. чл.58а, ал.1 от НК и го е осъдил на „лишаване от свобода“ за срок четири години и го е лишил от право да управлява МПС за срок от седем години. С Решения на АпелатИ.н съд ПловдИ. по ВНОХД № 353/2020 година и на ВКС София по н.д. № 139/2021 година, Присъда № 16 на ОС Хасково, по НОХД № 674/2019 година е частично изменена и обявена за окончателна.

Следователно, настоящият съд, разглеждащ гражданските последици от деянието на подсъдимия *****, е обвързан от влязлата в сила присъда относно фактите на настъпване на ПТП като дата, място, участници и механизъм, настъпили смърт и телесни увреждания на пострадали лица, в това число и внукът на ищите, както и виновността на подсъдимия за същите. Следователно, твърденията в ИМ, че внукът на ищите е починал в резултат на ПТП, виновно причинено от застрахования при ответното дружество водач, са безспорно установени. Ето защо, следва да се даде отговор на въпроса легитимирани ли са ищите да претендират и респ. да получат обезщетение за неимуществени вреди поради смъртта на внука им. Доколкото ищите са баба и дядо на починалия *****, те попадат в т.нар в теорията и съдебната практика „широк кръг“ роднини, които са извън посочените с Постановления № 4/61 г. и № 5/69 г. на Пленума на Върховния съд най-близки роднини, имащи право на обезщетение за неимуществени вреди в случай на смърт на пострадалия (неговите низходящи (деца), съпруг и възходящи (родители), отглежданото, но неосиновено дете, съответно на отглеждания го, лицето, което е съжителствало на съпругески начала, без да е бил сключен брак). С решение по т.1 на Тълкувателно решение 1/2016 от 21 юни 2018 год на ВКС, ОСНГТК обаче се прие, че: „Материално легитимирани да получат обезщетение за неимуществени вреди от причинена смърт на техен близък са лицата, посочени в Постановление № 4 от 25.V.1961 г. и Постановление № 5 от 24.XI.1969 г. на Пленума на Върховния съд, и по изключение всяко друго лице, което е създадо трайна и дълбока емоционална връзка с починалия и търпи от неговата смърт продължителни болки и страдания, които в конкретния случай е справедлИ. да бъдат обезщетени. Обезщетение се присъжда при доказани особено близка връзка с починалия и действително претърпени от смъртта му вреди.“ С решението по т.2 се обявява за изгубило сила Постановление № 2 от 30.XI.1984 г. на Пленума на Върховния съд, с което е извършено последващо стеснително тълкуване на Постановление № 4 от 25.V.1961 г. и Постановление № 5 от 24.XI.1969 г.

Съгласно чл.124, ал.1 от Закона за съдебната власт (ЗСВ), „При протИ.речИ. или неправилна практика по тълкуването и прилагането на закона се приема тълкувателно решение от общото събрание на: 3. наказателната, гражданската и търговската колегия във Върховния касационен съд;“. Според чл.130, ал.2 от ЗСВ, „Тълкувателните решения и тълкувателните постановления са задължителни за органите на съдебната и изпълнителната

власт, за органите на местното самоуправление, както и за всички органи, които издават административни актове.“ Няма съмнение, че тълкувателните решения и постановления не са с характер на нормативни актове, поради което и за тях не важи общото законово положение, валидно за нормативните актове, че действието им е занапред, т.е. от влизането им в сила, освен ако не се предвиди с изрична норма обратната им сила. В ЗСВ също не е предвидено, че те не са приложими за спорове и фактически отношения, възникнали или осъществени преди приемането им. От самия текст на чл.124, ал.1 ЗСВ е видно, че целта приемането им е преодоляването на противоречива или неправилна практика по тълкуването и прилагането на закона, което означава, че не се касае за уреждане точното и правилно прилагане на закона относно някакви нови/нововъзникнали обществени отношения, тъй като повод за постановяване на тълкувателното решение е именно различното и противоречиво разрешаване от съдилищата на спорове относно възникнали преди приемането на тълкувателното решение правоотношения, без да е посочен предел назад във времето. Следователно, нито законово, нито логически може да се отрече приложимостта на тълкувателните решения при разрешаване на висящи/неприключили съдебни спорове, произтичащи от факти и правоотношения, възникнали или осъществени преди приемането им, освен ако от самото съдържание/мотивите не следва такъв извод. С други думи, съдът счита, че от момента на приемането му, всяко тълкувателно решение е задължително за съдилищата и другите органи, визирани в чл.130, ал.2 ЗСВ по всички висящи спорове или процедури.

С оглед горното и във връзка с направените в исковата молба твърдения, ищите са сред лицата, материално легитимирани според Постановление №2/1984г. да получат обезщетение за неимуществени вреди от смъртта на внука им Н.Т.. В случая обаче, с оглед постановките на Тълкувателно решение 1/2016 от 21 юни 2018 год на ВКС, ОСНГТК, това тяхно право не е абсолютно и безусловно (каквото впрочем не е и правото на обезщетение дори на лицата от най-близкия семеен кръг). Според мотивите на решението по т.1, „От гледна точка на чл.52 ЗЗД обаче е справедливо и други лица, извън най-близкия семеен и родствен кръг, да могат да получат обезщетение за неимуществени вреди, ако са създали с починалия постоянна, трайна и дълбока емоционална връзка, заради съдържанието на която търпят морални болки и страдания от смъртта му, сравними по интензитет и продължителност с болките и страданията на най-близките. Отричането на правото на обезщетение при реално проявени и доказани неимуществени вреди от загубата на близък човек противоречи на принципа за справедливост по чл.52 ЗЗД и на гарантираното с чл.6, ал.2 от Конституцията на Република България и с чл.20 и чл.47 от Хартата за основните права в Европейския съюз равенство на всеки пред закона. Възможността за обезщетяване на други лица, извън изброените в Постановление № 4/61 г. и Постановление на 5/69 г., следва да се допусне като изключение - само за случаите, когато житейски обстоятелства и ситуации са станали причина между починалия и лицето да се породят особена близост, оправдаваща получаването на обезщетение за действително претърпени неимуществени вреди (наред с най-близките на починалия или вместо тях - ако те не докажат, че са претърпели вреди от неговата смърт). Според ВКС, „Особено близка признание може да съществува между починалия и негови братя и сестри, баби/дядовци и внуци. В традиционните за българското общество семейни отношения братята и сестрите, съответно бабите/дядовците и внуците, са част от най-близкия родствен и семеен кръг. Връзките помежду им се характеризират с взаимна обич, морална подкрепа, духовна и емоционална близост. Когато поради конкретни житейски обстоятелства признатостта е станала толкова силна, че смъртта на единия от родствениците е причинила на другия морални болки и страдания, надхвърлящи по интензитет и времетраене нормално присъщите за съответната родствена връзка, справедливо е да се признае право на обезщетение за неимуществени вреди и на преживелият родственик. В тези случаи за получаването на обезщетение няма да е достатъчна само формалната връзка на родство, а ще е необходимо вследствие смъртта на близкия човек преживелият родственик да е понесъл морални болки и страдания, които в достатъчна степен обосновават основание

да се направи изключение от разрешението, залегнало в постановления № 4/61 г. и № 5/69г. на Пленума на ВС - че в случай на смърт право на обезщетение имат само най-близките на починалия.“

С оглед гореизложеното, необходимо е в настоящия случай да се направи конкретна преценка дали от събраните по делото доказателства се установява визираните в тълкувателното решение предпоставки, обуславящи възникване на правото на ищците, явяващи се баба и дядо на пострадалия, да получат обезщетение за неимуществени вреди вследствие смъртта му. Т.е. дали се установява, че между тях и внука им е създадена постоянна, трайна и дълбока емоционална връзка, заради съдържанието на която ищците търпят морални болки и страдания от смъртта му, сравними по интензитет и продължителност с болките и страданията на най-близките, както и дали са били налице конкретни житейски обстоятелства, с оглед на които между ищците и внука им прИ.рзаността е станала толкова силна, че смъртта му е причинила на баба му и дядо му морални болки и страдания, надхвърлящи по интензитет и времетраене нормално присъщите за съответната родствена връзка.

В тази връзка, съдът намира, че от показанията на св. Данка Динева Русева – дъщеря на ищците и св. Димчо Проданов Калъчев, се установява, че двамата ищци са участвали трайно и акТИ.о в жи.та и отглеждането на внука си Нешо още от ранна детска възраст. Те помагали на дъщеря си, тъй като тя ходела на работа, впоследствие се развела с бащата на Нешо. Майката продължила да работи акТИ.о, като грижите за детето били поети почти изцяло от дядото и бабата.

Впоследствие след навършване на пълнолетие от Н.Т., той се преместил да жи.е в гр.Мец, Франция, където се установила майка му заедно с по-малкия му брат. Въпреки това, Н.Т. продължил да поддържа връзка с дядо си и баба си по майчина линия, като зъдължително и като зрял човек ги посещавал през лятната си и зимната отпуска. Винаги отсядал в дома им, когато идвал в България и на същия ден когато се случило ПТП се е канел да посрещне Новогодишната нощ в дома на дядо си и баба си. Дядо му пригответил тържествена вечеря и чакали внука си да се прибере, когато научили за нещастния инцидент. Двамата са съкрушени и още не могат да повярват, че са наджи.ли първородния си внук, когото са отгледали с изключителна любов и са очаквали да присъстват на сватби и кръщенета. Двамата са съкрушени и не могат да превъзмогнат болката от внезапната загуба.

Според съда, от същите се установява, че поради конкретно установените по делото житейски обстоятелства, свързани с това, че двамата ищци са участвали постоянно, трайно и акТИ.о в отглеждането и жи.та на внука си до момента на смъртта му, както поради трудовата заетост на дъщеря им и необходимостта същата да се грижи и за другото си дете, така и с оглед установената силна емоционална прИ.рзаност към внука им, тази прИ.рзаност е станала толкова силна, че смъртта на внука им е причинила на ищците морални болки и страдания, от които те още не са се възстановили. Съдът намира и че от свидетелските показания се установява също, че ищците са търпели и продължават да търпят морални болки и страдания от смъртта на внука си, сравними по интензитет и продължителност с болките и страданията на най-близките роднини на детето, за което сочат както честото споменаване на инцидента в разговори, независимо от изминалия дълъг период от време от смъртта му, така и това, че те продължават да говорят за него и да си спомнят за времето заедно. В заключение, съдът приема, че от доказателствата по делото се установи, че смъртта на внука на ищците им е причинила морални болки и страдания, надхвърлящи по интензитет и времетраене нормално присъщите за съответната родствена връзка, които са в достатъчна степен, за да е справедлив. те да бъдат обезщетени, съотв. да се направи изключение от разрешението, залегнало в постановления № 4/61 г. и № 5/69г. на Пленума на ВС - че в случай на смърт право на обезщетение имат само най-близките на починалия. Реално, по делото се установи, че ищците винаги са били в кръга на най-близките хора на детето и че са претърпели действителни негатИ.и емоционални прежи.вания – морални

болки и страдания, които е справедлив да бъдат обезщетени, с оглед принципа, залегнал в чл.52 ЗЗД. Не може да се приеме, че в случая са съществували само едни нормални взаимоотношения на дядо и баба с внука им, тъй като безспорно се установи, че ищите са били заедно с внука си през целия му живот, гледали са го, обичали са го, прекарвали са много време с него от ранна детска възраст, като помежду им са се изградили много по-близки отношения отколкото в общоприетия случай на подобни роднински отношения.

По въпроса за справедлив размер на следващите се на ищите обезщетения за неимуществени, съдът съобрази общественото положение и икономическата конюнктура в страната към датата на смъртта на внука на ищите – 31.12.2016г. Общодостъпните статистически данни от уебстраницата на НСИ сочат, че се касае за година на икономически растеж и повишаване на доходите в сравнение с предходни години. Индиция за това са и приетите в чл.492 от действащият към този момент КОДЕКС ЗА ЗАСТРАХОВАНЕТО (в сила от 01.01.2016 г.) лимити на отговорност на застрахователите за неимуществени и имуществени вреди вследствие на телесно увреждане или смърт, които от началото на годината са били увеличени от 2 000 000 лв. за всяко събитие при едно пострадало лице и 10 000 000 лв. за всяко събитие при две или повече пострадали лица (лимити, приети през 2012г.), на 10 420 000 лв. за всяко събитие, независимо от броя на пострадали лица. Съобразно трайната практика на ВКС, нормативното увеличаване на лимитите на отговорност по застраховка „Гражданска отговорност“ е обективен индикатор за промяната на общественоекономическо положение в страната и следва да се тълкува като фактор, обуславящ завишаване размера на присъжданите обезщетения в сравнение с тези, определяни по застрахователни събития преди изменението им.

Съдът също така съобрази, че претърпените от ищите неимуществени вреди се установиха да са с изключително силен интензитет, тъй като внукът им бил в млада възраст, в началото на живота си, поради което безвъзвратната му загубата за баба му и дядо му, с които е израснал, е била изключително тежка, като с времето мъката им не се установи да е намаляла

съществено. Предвид особено близките отношения на ищите с внука им, съдът не намира основание да се направи в случая разлика между случаите, при които като пострадали лица са родителите на загинало дете, в които в практиката се присъждат далеч по-високи парични обезщетения (около 100000 лв) от претендираните в настоящия случай - по 15000 лв за всеки от ищите, каквито размери обикновено се присъждат като обезщетение за средни телесни повреди.

Направеното възражение за наличие на съпричиняване от страна на ***** на вредоносния резултат остана недоказано от ангажираните от страна на ответника доказателства. Беше назначена и изслушана КСМАТЕ, от заключението на която се установява, че автомобила в частта си, където е седял Н.Т. е напълно разрушен и поставянето или липсата на предпазен колан е без значение за настъпване на смъртта на пътника на предна дясна седалка, където се е возел пострадалия. Поради това съдът приема, че не е налице съпричиняване от страна на пострадалия на вредоносния резултат.

Предвид изложеното, съдът намира, че справедливият размер на обезщетението за неимуществени вреди, което следва да се присъди на всеки от ищите заради загубата на внука им, вследствие процесното ПТП на 31.12.2016г., причинено виновно от застрахован при ответника водач на МПС, е в размер на по 15000 лв., ведно със законната лихва от 2016г. – датата на деликта, до окончателното изплащане. Във връзка с последното, следва да се има предвид, че при действието на КЗ (в сила от 01.01.2016г.), се предвижда различен момент от който се дължи лихва за забава, като това е датата от която ответника е уведомен за претенцията на ищите. В случая са представени доказателства, а именно писмо с обратна разписка, изпратено на 13.02.2020 година и получено от ответника на 14.02.2020 година. Именно с оглед правилата на чл.432, вр. чл.380 от КЗ, на ищите се дължи законна лихва върху присъдените обезщетения от 14.02.2020 година.

Ето защо, съдът намира, че предявените от ищите Д. и Н.И.и искове протИ.ответното дружество за осъждането му да заплати на всеки от тях сумата от 15 000,00 лева, представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди – душевни болки и страдания заради смъртта на внука им й *****, починал в резултат на ПТП на 31.12.2016г., причинено виновно от ***** са основателни. Претенцията за присъждане на законна лихва е основателна от датата 14.02.20220 година, поради което сумите следва да бъдат заплатени от ответника, ведно със законната лихва върху сумата от по 15 000 лв, считано от 14.02.2020 година, до окончателното им изплащане.

С оглед изхода на делото, на адвоката представлявал ищите по реда на чл.38 ал.2 от Закона за адвокатурата ще се присъди адвокатски хонорар върху защитавания материален интерес от 30 000 лв, или 1960 лв. (хиляда деветстотин и шестдесет).

На основание чл.78, ал.5 ГПК, ще бъде осъден ответника, да заплати в полза на Гълъбовския Районен съд, сумата от 1200 лв. (хиляда и двеста лева) дължима държавна такса върху уважения размер на исковете и сумата от 500 лв. (петстотин лева) съдебно – деловодни разноски по производството – възнаграждение за вещи лица.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО ЕВРОИНС“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр.*****, представлявано от представителите Д.С.Д., Р.Г.Б., Й.Ц.Ц. и Е.С.И. да заплати на Д. Д. И., ЕГН *****, с постоянен адрес ***** и на Н. К. И., ЕГН *****, с постоянен адрес ***** сумите от по 15 000лв /петнадесет хиляди лева/ за всеки от тях, представляваща обезщетение за причинени на всеки от тях неимуществени вреди – душевни болки и страдания заради смъртта на внука им *****, с ЕГН: *****, б.ж. на гр. Стара Загора, починал в резултат на пътно-транспортно произшествие, настъпило на 31.12.2016г., причинено виновно от *****, при управление на застрахован при ответника лек автомобил л.а. „Фиат Стило“, с рег. № ***** , ведно със законната лихва върху присъдената на всеки от ищите сума, считано от 14.02.2020 г., до окончателното им изплащане.

Горепосочените суми следва да бъдат заплатени по банкова сметка по чл.39 от Закона за адвокатурата в „РАЙФАЙЗЕНБАНК /БЪЛГАРИЯ/“ ЕАД, с IBAN: BG*****, BIC: RZBVBGSF с титуляр адв. Ж.С. З..

ОСЪЖДА „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО ЕВРОИНС“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр.*****, представлявано от представителите Д.С.Д., Р.Г.Б., Й.Ц.Ц. и Е.С.И. да заплати на адвокат Ж.С. З., сумата от 1960 лв /хиляда деветстотин и шестдесет лева/, адвокатско възнаграждение по чл.38 от ЗА.

ОСЪЖДА „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО ЕВРОИНС“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр.*****, представлявано от представителите Д.С.Д., Р.Г.Б., Петър Веселинов Аврамов, Й.Ц.Ц. и Е.С.И. да заплати по сметка на РС Гълъбово сумата от 1200 лв, дължима държавна такса и сумата от 500 лв./депозити за вещи лица и довносяне на депозит/, представляваща дължими съдебно-деловодни разноски.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването на страните, чрез РС Гълъбово, пред ОС Стара Загора.

Съдия при Районен съд – Гълъбово: _____